Krajinář/krajinářka (kód: 41-038-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Pěstitel zahradnických plodin; Krajinář - sadovník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby	3
Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti	3
Odstraňování náletových stromů a keřů	3
Péče o krajinné prvky	3
Úklid a využívání dřevního odpadu při údržbě krajiny	3
Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin	3
Ošetřování poranění kmene stromů	3
Údržba pietního místa v krajině	3
Realizace a údržba prvků drobné architektury v krajině	3
Sestavování protierozních prvků v krajině	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 23.12.2025

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://www.nsp.cz/jednotka-prace/krajinar).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

U odborné způsobilosti **Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby** bude v kritériu a) předloženo 45 ks taxonů rostlin k determinaci. Pro úspěšné splnění je nutné správně určit minimálně 23 ks vzorků. U dřevin 10 ks listnatých stromů, 10 ks keřů v olistěném stavu, 5 ks jehličnanů v podobě vzorků nebo přímo v parku, arboretu nebo okrasné školce. Pro determinaci květin 20 ks trvalek, dvouletek nebo letniček. Přípustné je i použití herbářových položek nebo fotografií. Pro správné určení je nutné uvést latinský nebo český název rodu.

Předmětem poznávání budou následující okrasné rostliny:

Listnaté stromy
Acer platanoides – javor mléč; Acer pseudoplatanus – javor horský ; Aesculus hippocastanum – jírovec maďal; Betula verrucosa – bříza bělokorá; Carpinus betulus – habr obecný; Catalpa sp. – katalpa; Crataegus sp.– hloh; Fagus sylvatica – buk lesní; Fraxinus excelsior – jasan ztepilý; Ginkgo biloba – jinan dvoulaločný; Magnolia x soulangeana – magnolie Soulangeova; Malus sp. – jabloň; Populus alba – topol bílý; Populus nigra – topol černý; Prunus serrulata – třešeň pilovitá; Pyrus communis – hrušeň obecná; Quercus robur – dub letní; Robinia pseudoacacia – trnovník akát; Salix alba – vrba bílá; Sorbus aucuparia – jeřáb obecný; Tilia cordata – lípa srdčitá; Tilia platyphyllos – lípa velkolistá; Alnus glutinosa - olše lepkavá; Coryllus colurna – líska turecká.

Jehličnany
Abies sp. – jedle; Chamaecyparis lawsoniana – cypřišek Lawsonův; Juniperus x media – jalovec prostřední; Larix decidua – modřín opadavý; Picea abies – smrk ztepilý; Picea omorika – smrk omorika; Picea pungens – smrk pichlavý; Pinus nigra – borovice černá; Pinus sylvestris – borovice lesní; Pseudotsuga menziesii – douglaska tisolistá; Taxus baccata – tis červený; Thuja occidentalis – zerav západní; Thuja plicata – zerav obrovský.

Listnaté keře opadavé

Amelanchier ovalis – muchovník obecný; Berberis thunbergii – dřišťál Thunbergův; Buddleia davidii – komule Davidova; Chaenomeles speciosa – kdoulovec lahvicovitý; Cornus mas – dřín obecný; Cornus alba – svída bílá; Corylus avellana – líska obecná; Cotinus coggygria – ruj vlasatá; Cotoneaster multiflorus – skalník mnohokvětý; Cotoneaster horizontalis – skalník vodorovný; Deutzia scabra – trojpuk drsný, Forsythia x intermedia – zlatice prostřední; Hamamelis sp. – vilín; Hydrangea arborescens – hortenzie stromečkovitá; Hydrangea macrophylla – hortenzie velkolistá; Hypericum calycinum – třezalka kališkatá; Kerria japonica – zákula japonská; Laburnum anagyroides – štědřenec odvislý; Ligustrum vulgare – ptačí zob obecný; Philadelphus coronarius – pustoryl věncový; Physocarpus opuliufolius – tavola kalinolistá; Rhododendron sp. – pěnišník; Rhus typhina – škumpa ocetná; Sambucus nigra – bez černý; Spiraea x vanhouttei – tavolník Van Houtteův; Spiraea bumalda – tavolník nízký; Symphoricarpos albus – pámelník bílý; Syringa vulgaris – šeřík obecný; Viburnum opulus – kalina obecná; Weigela hybrida – vajgélie křížená; Eleagnus angustifolia – hlošina úzkolistá; Hippophae rhamnoides – rakytník řešetlákový; Rosa canina – růže šípková; Hibiscus syriacus – ibišek syrský; Wisteria sinensis - vistárie čínská; Clematis - plamének.

Listnaté keře stálezelené
Buxus sempervirens – zimostráz obecný; Calluna vulgaris – vřes obecný; Ilex aquifolium – cesmína obecná; Lavandula angustifolia – levandule úzkolistá; Mahonia aquifolium – mahonie ostrolistá; Pyracantha coccinea – hlohyně šarlatová; Viburnum rhytidophyllum – kalina vrásčitolistá; Vinca minor – barvínek menší; Euonymus japonicus – brslen japonský; Cotoneaster dammeri – skalník Dammerův; Lonicera pileata – zimolez kloboukatý; Berberis julianae – dřišťál Juliin.

Letničky
Ageratum houstonianum – nestařec; Begonia semperflorens – begonie; Calendula officinalis – měsíček lékařský; Callistephus chinensis – astra čínská; Coreopsis sp. – krásnoočko; Dianthus sp – hvozdík; Gazania regens – gazánie; Helianthus annuus – slunečnice roční; Helichrysum bracteatum – smil listenatý; Impatiens sp. – netýkavka; Lobelia erinus – lobelka drobná; Lobularia maritima – lobulárie přímořská; Petunia sp. – petunie; Rudbeckia hirta – třapatka srstnatá; Salvia sp. – šalvěj; Tagetes sp. – aksamitník; Zinnia sp.- ostálka.

Dvouletky
Bellis perennis – sedmikráska; Dianthus barbatus – hvozdík vousatý; Myosotis sylvatica – sasanka lesní; Viola witrockiana – maceška.

Trvalky
Achillea sp. – řebříček; Ajuga reptans – zběhovec plazivý; Anemone sp. – sasanka; Aquilegia hybrida – orlíček; Adonis vernalis – hlaváček jarní; Arabis sp. – huseník; Aster sp. – astra; Astilbe sp. – čechrava; Aubrieta hybrida – tařička; Bergenia cordifolia – bergénie; Caltha palustris – blatouch bahenní; Carex sp. – ostřice; Cerastium tomentosum – rožec plstnatý; Convallaria majalis – konvalinka vonná; Coreopsis sp. – krásnoočko; Corydalis sp. – dymnivka; Delphinium hybridum – stračka; Dianthus sp. – hvozdík; Dicentra spectabilis – srdcovka nádherná;, Doronicum autumnale – kamzičník; Echinacea sp. – třapatka; Epimedium sp. – škornice; Geranium sp. – kakost; Gentiana sp. – hořec; Helleborus sp. – čemeřice; Hemerocallis sp. – denivka; Heuchera sp. – dlužicha; Hosta sp. – bohyška; Iberis sempervirens – štěničník okoličnatý; Iris barbata – kosatec německý; Miscanthus sp. – ozdobnice; Nepeta x fassenii – šanta zkřížená; Paeonia sp. – pivoňka; Pennisetum allopecuroides – dochan psárkovitý, Phlox sp. – plaménka; Salvia sp. – šalvěj; Saxifraga sp. – lomikámen; Sedum sp. – rozchodník; Sempervivum sp. – netřesk; Thymus sp. – mateřídouška;
Pro splnění kritéria b) uchazeč uvede nároky určených rodů na stanoviště – půda včetně pH, nároky na vláhu, mrazuvzdornost, odolnost vůči chorobám a škůdcům.

Při ověřování odborné způsobilosti **Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti** je u kritéria b) nutno mít k dispozici jednu okrasnou dřevinu, na které uchazeč předvede udržovací řez podle zadání zkoušejícího. U kritéria c) bude ověřování provedeno na živém plotu o minimální délce 5 běžných metrů.

U odborné způsobilosti **Odstraňování náletových stromů a keřů** bude kritérium a) ověřováno tak, že uchazeč smýtí pomocí křovinořezu plochu 200 m^2 ruderálního porostu. V kritériu b) bude uchazeč pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele. Je možné rovněž využit ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím.

Odborná způsobilost **Péče o krajinné prvky** bude v kritériu a) ověřována tak, že uchazeč provede instalaci provozního oplocení pomocí dřevěných kůlů a drátěného pletiva výšky 100 cm v délce minimálně 15 metrů. V kritériu b) provede uchazeč ochranu 10 kmínků stromů průměru do 10 cm pomocí plotoviny.

U odborné způsobilosti **Úklid a využívání dřevního odpadu při údržbě krajiny** bude kritérium a) ověřováno na ploše

200 m^2. Autorizovaná osoba zajistí drtič větví a seznámí uchazeče s obsluhou tohoto zařízení. V kritériu b) uchazeč provede mulčování ve vrstvě do 10 cm na ploše 10m^2.

U odborné způsobilosti **Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin** v kritériu b) uchazeč předvede základní údržbu rosiče, tedy výměnu trysky, filtru a těsnění. V kritériích c) a d) uchazeč bude pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele, protože v případě zkoušky není toto použití pokládané za „komerční profesní užití přípravků na ochranu rostlin“. Zkoušející také může modelově využít jen ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím, například potravinářskou barvu, manganistan draselný a podobně. Uchazeč provede vlastní postřik na ploše 6 m^2.

Při ověřování odborné způsobilosti **Ošetřování poranění kmene stromů** pro splnění kritéria a) ošetří uchazeč mechanické poškození kmene od paty kmene do výšky 2 metrů. Uchazeč zvolí pracovní postup a pomůcky vhodné k ošetření.

U odborné způsobilosti **Údržba pietního místa v krajině** v kritériu a) uchazeč provede krajinářskou údržbu vegetačních prvků (trávník, květiny, dřeviny) dle aktuálního stavu významného krajinného prvku (pomník, památník, Boží muka, smírčí kámen apod.). Pro splnění požadavků kritéria c) provede uchazeč údržbu keřů udržovacím, zmlazovacím, v případě potřeby tvarovacím řezem dle vlastního posouzení a v souladu se zásadami údržby dřevin v daném ročním období.

U ověřování odborné způsobilosti **Realizace a údržba prvků drobné architektury v krajině** bude postupováno tak, že v kritériu a) uchazeč vydláždí předem připravenou plochu 2 m^2. Dláždění by mělo být provedeno s využitím přírodních materiálů (např. ploché kameny). Pro splnění tohoto kritéria poskytne autorizovaná osoba uchazeči materiál pro dláždění a písemný podklad v podobě řezu plochy. Při ověřování kritéria c) připraví uchazeč předložený stavební prvek k ošetření a následně provede nátěr jím zvoleným způsobem a vhodným prostředkem.

Při ověřování odborné způsobilosti **Sestavování protierozních prvků v krajině** uchazeč pro splnění kritéria b) zhotoví jednoduchý dřevěný protierozní prvek bránící sesuvu kůry, zeminy pomocí prkna a kolíků. Pro splnění kritéria c) uchazeč zhotoví jednořadý oživený zápletový plůtek v délce 2 m.

Při přípravě na ověřování odborných způsobilostí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku a aspekty lidské činnosti v krajině. Podle stavu počasí a vývoje rostlin se činnosti kumulují tak, aby jednotlivá kritéria ověření mohla být splněna v nejpříhodnějším období.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zemědělství a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně
- Svaz zakládání a údržby zeleně, Brno
- Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace

Kvalifikační standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.